

Bjud in bin, humlor och fjärilar till din kommun!

- så ett frö & utmana de andra kommunerna i Skåne

Vi på Länsstyrelsen hoppas att detta lilla häfte ska inspirera i park- och grönyteskötseln i din kommun! Kanske söka LONA-bidrag?

Hör gärna av dig till oss med frågor eller funderingar!

skane@lansstyrelsen.se , 010-224 10 00

Länsstyrelsen
Skåne

Var tredje tugga... lite om pollinering

I sin jakt på pollen och nektar bidrar humlor, bin och andra pollinerande insekter till att blommorna de besöker *pollineras*, befruktas. Något som leder fram till att växterna bildar frukter och bär. Vissa grödor, som vete och havre, pollineras istället av vinden. Man räknar ändå med att insekternas pollinering ligger bakom var tredje tugga vi äter! De pollinerande insekterna, *pollinerarna*, har därför stor betydelse i vår livsmedelsproduktion, inte minst i trädgårdsodling och fruktodling. Samtidigt har våra pollinerare utsatts för stark press i takt med att mängden blommor i landskapet minskat under de senaste 100 åren. För att hjälpa pollinerarna och oss själva behöver vi därför återskapa öppna blomrika miljöer med en stor variation av blommor (vår till höst) särskilt i stadsmiljöer.

FÖRE insädd

FLER LÅNG- & HÖGGRÄSYTOR MED BLOMMOR

➤ LUCKRA UPP TÄT GRÄSSVÅL

Gör fåror/rutor med harv för att få fram lite bar jord eller så in höskallra som parasiterar på gräsrötter. Då gror blomfrön lättare.

➤ SÅ IN ÄNGSFRÖN

Välj svenska, lokala ängsfröer, antingen för torr eller frisk/fuktig jord. Inhemska arter som blåklocka, blåmunkar, åkervädd, väddklint, fibbla, blåeld, getväppling, bolltistel, oxtunga eller olika vicker, lucern och klöver.

➤ SLÅ/KLIPP EFTER BLOMNING I JULI

Använd skärande redskap, slaghack ökar risk för uttorkning hos växten.

EXTENSIV MARK

PARK & GRÖNYTA

RÄTT BLOMMOR I RABATTER OCH KRUKOR

Det behövs blommor med mycket nektar och pollen, men också blommor med olika form. Djuppipiga blommor besöks av långtungade insekter och grunda, vida av korttungade. Välj olika sorter för blomning hela säsongen

➤ PLANTERA POLLEN- & NEKTARRIKA BLOMMOR

Som kantnepeta, buddleja, trädgårdsnäva, stockros, stäppsalia, gurkört, höstanemon, höstaster, kärleksört, rhododendron, timjan, oregano, rosmarin, klint-, vädd- och ärtväxter.

PARK & GRÖNYTA

EFTER insädd

Vilka hjälpredor... lite om pollinerare

Bin och humlor är kanske våra mest kända pollinatörer, men även flugor, fjärilar och skalbaggar spelar en viktig roll för växternas förökning och produktion av frukt och grödor. De olika pollinerarna är ofta ganska kräsna och har sina egna favoritblommor. Längden på tunga eller snabel spelar t.ex. roll för om insekten besöker djupa trattformade blommor eller grunda vida. Framför allt hos humlor och bin är det stor skillnad mellan arterna. För att locka till sig många pollinerare ska man därför satsa på en stor variation av blommor och se till att det finns något som blommar hela säsongen. Bland skalbaggar, flugor och fjärilar kan det dessutom behövas död ved och våtmarker för att de ska trivas.

MER SKYDD, MAT & BOPLATSER ÅT INSEKTER

I parker, rondeller, rabatter, på husväggar, staket...

- SÄTT UT INSEKTHOTELL
- OSTÄDADE HÖRN MED RISHÖGAR & DÖD VED
- SÄTT UT GRUNDA FÅGELBAD

PARK & GRÖNYTA

FLER BLOMMANDE BRYN & BUSKAR

- PLANTERA BLOMMANDE BUSKAR

Välj arter som sälg (blomning mars-maj), måbär, odon & hagtorn (maj-juni), fläder (juni-juli), brakved & rosor (juni-sep), kaprifol (juli-sep) och buddleja (långt in på hösten).

ÅKERMARK

PARK & GRÖNYTA

BLOMMANDE KANTZONER I ÅKERN

Kantzoner med blommor ger skydd, föda och boplatser för såväl insekter som fåglar och fåltvilt. Välj olika arter för blomning hela säsongen.

- LÄMNA OSLAGEN REMSA MED t.ex. KLÖVERVALL
- SÅ IN SOLROS
Solros ca 30 kg utsäde/ha, sådjup 2-4 cm
- SÅ IN HONUNGSÖRT eller KLÖVER
Honungsört/facelia och rödklöver ca 10-15 kg utsäde/ha, sådjup 1-2 cm
- SÅ IN SÖTVÄPPLING, LUSERN eller GURKÖRT
Sötväppling, lusern ca 25 kg/ha, djup 1-2 cm. Gurkört 12-15 kg/ha, djup 2-3 cm

ÅKERMARK

SKAPA GRÖNA TAK & GRÖNA VÄGGAR

Att nyttja tak och väggar för odling och grönska är bra för pollinerande insekter men även för vattenhållning, isolering och som gröna lungor.

- GÖR TAK MED SEDUM, ÖRTER & GRÄS

Med örter som fetknopp (*Sedum*), prästkrage, gråfibbla, nejlika & lökväxter.

BEBYGGELSE

SUGEN PÅ MER? Du hittar mer om att Gynna humlor, bin, nyttodjur och fjärilar hos Jordbruksverket samt om Gröna tak och väggar hos Boverket. Eller kontaktar du oss på Länsstyrelsens Naturskyddsenshet!

